

Օպերատիվ շտաբի կողմից հետագա դրական ընթացք ստացած բիզնես ծրագրերի մասին ամփոփ տեղեկատվություն

1. «Թամարա Ֆրութ» ՓԲԸ. «Արտադրության առողջացման, վերակառուցման նպատակով վերաֆինանսավորման և շրջանառու կապիտալի համալրման գործարար ծրագիր»

Ընկերությունը ստեղծվել 2001թ.-ին գտնվում է Արագածոտնի մարզի Կարբի գյուղում և զբաղվում է մրգեր, հատապտուղների և բանջարեղենի խորը սառեցված արտադրանքի արտադրությամբ: Ստեղծվել է "Աշտարակի պահածոներ գործարանի բազայի վրա: Ընկերությունը իր արտադրանքը մեծամասամբ արտահանում է (83%): Ակնկալվող աջակցության չափը` 900 մլն ՀՀ դրամի վարկային միջոցներ և 300 մլն ՀՀ դրամի դրամաշնորհ օրգանական արտադրանքը զարգացնելու նպատակով, քանի որ օրգանիկ արտադրանքը ունի մեծ պահանջարկ արտաքին շուկաներում: 300 մլն ՀՀ դրամի դրամաշնորհից 50 մլն ՀՀ դրամը ուղղվում է ընկերության 25 հա օրգանիկ այգիներում ներդրումներին, մշակմանը և ընդլայնմանը ևս 8 հեկտարով, 250 մլն ՀՀ դրամը ուղղվում է ընդհանուր 100 հա հեկտար հողատարածքով համատեղ օրգանիկ այգիների և պլանտացիաների ստեղծմանը: Մինևույն ժամանակ ընկերությունը պարտավորվում է Ընկերության շահույթից և փայտտերերի սեփական միջոցներից 2010թ. ներդնել 80 մլն ՀՀ դրամ և ստեղծել 40 հա օրգանիկ այգիներ իսկ 2011թ ներդնել 120 մլն ՀՀ դրամ և ստեղծել 60 հա օրգանիկ այգիներ և պլանտացիաներ: Ծրագրում նախատեսվում է 2009-2012թթ ընթացքում ընկերության միջոցներով մասնագետների պատրաստում և վերապատրաստում օրգանիկ հումքի աճեցման, օրգանիկ արտադրանքի արտադրության ուսուցման կուրսերի կազմակերպման միջոցով: Ընկերությունը ունի սերտիֆիկատներ արտադրանքը եվրոպական շուկայում իրացնելու համար: Ընկերությունը ներկայումս ունի 16 հա ծիրանի, դեղձի և լավի օրգանիկ այգիներ, որոնցից ստացվող բերքի ծավալները 2011թ հետո կհասնեն տարեկան շուրջ 200 տոննայի:

Մանրամասնությունները կարող եք գտնել ՀՀ կառավարության պաշտոնական վեբ կայքից: www.gov.am/Տեղեկատվական կենտրոն/Պաշտոնական լրահոս/12.02.2009թ. ՀՀ կառավարության նիստ:

Վարկավորվել է 900 մլն ՀՀ դրամ` պետական երաշխիքով և ստացել է 300 մլն դրամ սուբսիդիա: ՓՄՁ ԶԱԿ կողմից տրամադրվել է խորհրդատվություն:

2. «Սորսիոն». «SS համակարգերի, ցանցերի և կառավարման ծրագրային միջոցներ»

Սորսիոն ստեղծվել է 2005թ. Լայքս Հայաստանի անձնակազմի հիման վրա Լայքսի

գլխավոր տնօրեն Հովհաննես Ավոյանի, Ձեռնարկությունների Ինկուբատոր Հիմնադրամի և USAID-ի աջակցությամբ և համաֆինանսավորմամբ: 2005 թվականից Սորսիոն ստեղծել և շահագործման է հանձնել SS համակարգերի և ցանցերի ղեկավարման փաթեթներ: Հաջող գործունեության արդյունքում Սորսիոն բազմաթիվ պատվիրատուներ է ձեռք բերել: Ստեղծվել են գործիքներ Mon.itor.Us և Monitis ապրանքանիշներով, որոնք մինչ այսօր ունեն բազմաթիվ հաճախորդներ: Սորսիոն զարգացնում է եղած ծրագրային գործիքները և SS ոլորտում ստեղծում համակարգերի ղեկավարման այլ գործիքներ: Սորսիոն ունի մոտ 50 աշխատակիցներ, և հիմնական արտադրանքը մշակվել է 3 տարիների ընթացքում 10-15 բարձրորակ ծրագրավորողների թիմի կողմից: Սորսիոն խորհրդատվությունից ստացած իր շահույթը ներդնում է արտադրանքի մշակման/զարգացման վրա: Հաշվարկված է, որ լրացուցիչ 125 մլն դրամ ներդնելուց հետո կանխատեսվող վաճառքները 2009, 2010 և 2011թթ կտրուկ աճ կգրանցեն: Հաճախորդների մեծամասնությունը ԱՄՆ-ից և Եվրոպայից է, կան նաև օգտագործողներ Ավստրալիայից, Բրազիլիայից և այլ երկրներից: Սորսիոյի պատվիրատուները հանրահայտ ընկերություններ են, որոնցից են` Oracle-ը, T-Mobile-ը, KTelecom-ը, Accenture-ը, Lycos-ը, UMGI-ը և այլ ընկերություններ: Ծրագրային միջոցները վաճառվում և սպասարկվում են օնլայն եղանակով: Ծրագրի զարգացման արդյունքում նախատեսվում է լրացուցիչ 200 նոր բարձր վարձատրվող աշխատատեղ բացել մոտակա 2 տարիների ընթացքում: Մանրամասնությունները կարող եք գտնել ՀՀ կառավարության պաշտոնական վեբ կայքից: www.gov.am/Տեղեկատվական կենտրոն/Պաշտոնական լրահոս/19.02.2009թ. ՀՀ կառավարության նիստ: Կատարվել է 125 մլն դրամ ներդրում ընկերության կապիտալում:

3. «Վայք գրուպ» ՓԲԸ. «Գինու արտադրության ընդլայնման գործարար ծրագիր» «ՎԱՅՔ ԳԸՈՒՊ» ՓԲԸ-ը ստեղծվել է 03 մարտի 2000 թվականին` Վայք քաղաքում: Ընկերությունը արտադրում է գինիներ, պատրաստում ծիրանի չիր, արտահանում ծիրան, կատարում շինարարական աշխատանքներ: Ընկերությունն ունի ավելի քան 80 հա այգի, որցից 46 հա ծիրանի, 23 հա "Արենի" տեսակի խաղող, 4 հա կեռասի, 2 հա դեղձի: 2001 թվականին սկսվել է գինու արտադրությունը 317 քառակուսի մետր արտադրական տարածքով և 400 մետր քառակուսի մառանով: Կազմակերպությունն ունի չրանոց 3 օրում` 3,5 տոննա արտադրողականությունով, ունի սառնարանային տնտեսություն 72 քառակուսի մետր տարածքով և պահեստ 144 քառակուսի մետր: Ներդրումներից հետո ընկերությունը ցանկություն ունի արտահանել առաջին տարվա ընթացքում 90000կգ թարմ ծիրան: Ընդլայնելով գինու արտադրությունը ընկերությունը 2013 թվականին կարտադրի 172 000 շիշ գինի, որի 80 տոկոսը կիրացնի Ռուսական շուկայում, 20 տոկոսը ներքին շուկայում: Կարտադրի 45 տոննա չիր, և կարտահանի 216 տոննա թարմ ծիրան: Ընկերությունը կավելացնի իր աշխատակիցների քանակը հասցնելով 146-ի (ներկայիս դրությամբ աշխատողների փ թիվը կազմում է 27 հոգի): Նախագծով ենթադրվող կապիտալ աջակցությունը

կազմում է 164 մլն ՀՀ դրամ:

Սույն թվականի փետրվարի 6-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՓՄՁ ԶԱԿ-ին բանակցել «Վայք Գրուպ» ՓԲԸ-ի ներկայացուցիչների հետ կանոնադրական կապիտալում պետության մասնակցության մեխանիզմների հարցի շուրջ:

Բանակցությունների արդյունքում կողմերը համաձայնության էկան աջակցության վարկավորման տարբերակի շուրջ:

Ներկայումս ընկերությունը ՓՄՁ ԶԱԿ-ի օժանդակությամբ արդեն ներգրավել է պահանջվող ռեսուրսները՝ 164 մլն. դրամ:

4. «Կոնսեր» ՍՊԸ. «Պահածոների արտադրություն հիմնելու ներդրումային ծրագիր»

Ընկերությունը գտնվում է ՀՀ, Արմավիրի մարզ, ք. Էջմիածնում: «Կոնսեր» ՍՊԸ-ն նախատեսում է հիմնել պահածոների արտադրություն, որն իրականացվելու է «Անգա» ՍՊԸ –ի հետ համատեղ: Ընկերությունը նախատեսում է տարեցտարի նորույթ պահածոյացված ապրանքներ առաջարկել՝ պարզևատրել սպառողներին մշտապես հետաքրքիր առաջարկներով: Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ կապիտալում ներդրումը կազմում է մոտ 582 մլն ՀՀ դրամ, ինչը կապահովի 43%-ի կապիտալի պահանջ: 2008թ-ի ընթացքում Ընկերությունը պահածոների փորձնական արտադրություն է կազմակերպել և իրականացրել համտեսներ և փորձանմուշներ տրամադրել՝ սպառողների նախապատվությունները ուսումնասիրելու նպատակով:

Նորույթ ապրանքների արտադրությանը մեծապես կնպաստի արտադրական նոր հոսքագծերի ձևերը բերումը, արտադրական տարածքների կապիտալ նորոգումը, սանիտարահիգիենիկ պայմանների լարելավումը, որոնք մեծ հնարավորություն կընձեռեն եվրոպական երկներ արտահանելու համար: Ընկերությունը այժմ կարող է իրականացնել մոտ 20 տեսակի պահածոների արտադրություն՝ շնորհիվ բարձր որակավորում ունեցող մասնագետների և ձեռք բերվող սարքավորումների:

Ներկայումս Ընկերությունն արտադրանքի իրացման համապատասխան պայմանագրեր ունի, մասնավորապես ԱՄՆ-ում գործող “Մաժեստիկ” ՍՊԸ-ի հետ, որը նախկինում ձեռք է բերել գործարանի արտադրանքը և իրացրել ԱՄՆ-ում, այժմ էլ այն ցանկանում է վերականգնել: Պահածոների արտադրությունը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ կլինի ներգրավել մոտ 250 աշխատող, իսկ արտադրական պրոցեսների ընթացքում Ընկերությունը կհամագործակցի է մոտ 400 գյուղացիական տնտեսությունների /Էջմիածնի, Արարատի, Արմավիրի և այլնի/ հետ, որոնցում զբաղված կլինեն մոտ 2000 գյուղացիներ: Նշված գյուղացիական տնտեսությունների հետ առկա են նախնական պայմանավորվածություններ՝ բերքը մթերելու վերաբերյալ:

Ներկայումս ընկերությանը ՓՄՁ ՁԱԿ-ի աջակցությամբ տրամադրվել է 395 մլն. դրամ վարկային ռեսուրսներ:

5. «Դայկալատ» ՍՊԸ. «Կաթի մթերման և վերամշակման ծրագիր»

Ձեռնարկությունը գտնվում է Ստեփանավան քաղաքում: Ընկերությունը վարձակալել է կաթի վերամշակման համար անհրաժեշտ բոլոր սարքավորումներով և հարմարություններով տարածք անխափան գործունեություն սկսելու համար:

Գործարանի ներկայիս հզորությունը թույլ է տալիս 20-25 տոննա կաթ վերամշակելու մեկ հերթափոխի ընթացքում (8 ժամ): Ստեփանավանի շրջանում հնարավոր է մթերել օրական 40-50 տոննա կաթ: Ձեռնարկությունում առկա են կաթի ստուգման լաբորատորիա, ինչպես նաև փաթեթավորումը և վերջնական ձևավորումը իրականացնող բոլոր սարքավորումները: Ձեռնարկության ակնկալվող աջակցությունը ենթադրում է գործարանի մեկնարկային փուլը սկսել, որից հետո գործարանը, որը ավանդական, բայց արդյունավետ տեխնոլոգիաներով կաթի փոշի և կարագ է արտադրելու, կկարողանա ինքն իր հաշվին ապահովել անխափան ցիկլի համար միջոցներ: Ընկերությանը անհրաժեշտ են 45 մլն ՀՀ դրամի չափով երկարաժամկետ վարկային միջոցներ ցածր տոկոսադրույքով՝ գործունեությունը սկսելու համար: Վարկային միջոցների տրամադրման անհնարինության դեպքում ձեռնարկությունը համաձայն է կապիտալում մասնակցությամբ պետական աջակցության տարբերակին: Ծրագրի առավելությունն կայանում է նրանում, որ կաթն մթերվելու է հումքի աղբյուրի մոտ, ինչի պատճառով չեն փոխվի կաթի ֆիզիկո-քիմիական հատկությունները: Ծրագրի իրագործման արդյունքում կստեղծվի նաև 50-55 նոր աշխատատեղ, ինչպես նաև կխթանվի մոտ 400 անասնապահական անհատ ձեռներեցների գործը:

Սույն թվականի փետրվարի 13-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՓՄՁ ՁԱԿ-ին լրացուցիչ ուսումնասիրել ներկայացված ծրագիրը և Օպերատիվ շտաբ ներկայացնել համապատասխան եզրակացություն:

Ուսումնասիրության արդյունքում ծրագիրը հավանության է արժանացել և ընկերությունը ՓՄՁ ՁԱԿ-ի աջակցությամբ արդեն իսկ ներգրավել է 110 հազ. ԱՄՆ դոլար վարկային միջոցներ:

6. «Ագրոսպասարկում» ԲԲԸ. «Տոհմային անասնապահության և կաթի արտադրության ընդլայնման ծրագիր»

Ծրագրի նապատակն է առավելագույնս արդյունավետ օգտագործել կովկասյան գործ գեղի մինչ օրս պահպանված ամենահաջողված նախիրի գենետիկական ներուժը, կատրելագործել այդ գեղի տոհմային և մթերատու հատկանիշները և խթանել կաթի արտադրության ծավալները Երևան քաղաքի Շահումյանի շրջանում գտնվող «Ագրոսպասարկում» ԲԲԸ-ում: Ընկերությունը ծրագրել է 130 գլուխ շվից գեղի տոհմային երինջների ձեռք բերում և կատարելագործել «կովկասյան գորշ» գեղի տոհմային և մթերատու հատկանիշները: Դրանց համար նաև անհրաժեշտ են կոպիտ և խտացրած կերեր: Վարկային միջոցներով նաև կվերանորոգվի տիպային կովանոցը,

ինչպես նաև կկառուցվի ժամանակին համապատասխան կաթի արտադրության սրահ: Ակնկալվող աջակցությունը կազմում է 290.8 մլն ՀՀ դրամ, ցածր տոկոսադրույքով, 5 տարի ժամկետով: Ծրագրի իրականացման արդյունքում կստեղծվեն լրացուցիչ 17 նավելի նոր աշխատատեղեր: Ներկայումս ֆերմայում բուծվում են 350-400 կենդանի, որոնցից 200-ը՝ կաթնատու: Նախատեսվում է կենդանիների գլխաքանակը հասցնել մինչև 500: Սկսած 2010թ.-ից ընկերությունը հնարավորություն կունենա ապահովելու տարեկան 150-170 տոննային բարձր մթերատվությամբ կենդանիներ տեղական ֆերմերներին: Սույն թվականի մարտի 13-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում առաջարկվել էր «Ագրոսպասարկում» ԲԲԸ-ին համաձայնության գալ առևտրային բանկերի հետ համապատասխան ռեսուրսների ներգրավման հարցում, որի պարագայում ՀՀ կառավարությունը ընկերությանը կտրամադրի համապատասխան բանկային երաշխիքներ: Բանակցությունների արդյունքում ընկերությունը փոխհամաձայնության է եկել առևտրային բանկի հետ և ստացել է 232 հազ. ԱՄՆ դոլար վարկ: Տրամադրվել է խորհրդատվություն ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից:

7. «ԱրԱր-ՍԱՖ» ՍՊԸ. «Լեռնամետալուրգիական ձեռնարկությունների համար ռեսինե դետալների արտադրություն»

(Լուսակերտ գյուղ, Կոտայքի մարզ) Ներկայացված նախագիծը ներկա դրությամբ գործող է, սակայն ընդլայնման կարիք ունի՝ թափոնների վերամշակման գործընթացը սկսելու համար: 2005 թ.-ից սկսելով արտադրությունը ձեռք է բերվել պայմանավորվածություն Սյունիքի մարզի լեռնաարդյունաբերական ձեռնարկությունների հետ: Նախագիծը իր մեջ ներառում է արտադրական գիտարարություն, այսինքն այս պահին կա արտադրական ձեռնարկություն, որը ի վիճակի է արտադրել հատուկ դետալներ լեռնամետալուրգիական ձեռնարկությունների համար: Ընկերության գործարկման դեպքում այդ դետալները այլևս չեն ներկրվի Ռուսաստանից Թուրքիայից և այլ Եվրոպական երկրներից: «ԱրԱր-ՍԱՖ» ՍՊԸ-ի թողարկվող արտադրանքից հետագայում կարող են օգտվել նաև Թեղութի հանքավայրի ապագայում գործարկելուց հետո: Վերոնշյալ նույն արտադրության բազայի հիման վրա կարելի է հին անվադողերի ռեսինե թափոններից, փոշիացված, աղացած ռեսինից ստանալ ամենակարևորը՝ նոր ռեսինային խառնուրդ և այն օգտագործել գործող արտադրությունում և ռեսինոտեխնիկական իրերի մյուս արտադրություններում: Ռեսինե թափոնների վերամշակումը լուծում է բնապահպանական այնպիսի մի պրոբլեմ, որն է հին դողերից ազատվելու հարցը: Ընկերությունը ակնկալում է 15-20 մլն ՀՀ դրամի աջակցություն: Ընկերության պատրաստի արտադրանքի սպառումը նախատեսվում է հանքարդյունաբերության ձեռնարկություններում, ինչպես նաև շինարարության և ճանապարհաշինության ոլորտներում: Նախատեսվում է արտադրանքը արտահանել նաև Վրաստան:

Սույն թվականի մարտի 13-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՓՄՁ ԶԱԿ-ին հնարավորությունների շրջանակում աջակցություն ցուցաբերել «ԱրԱր-ՍԱՖ» ՍՊԸ-ին:

Ընկերությանը ՓՄՁ ԶԱԿ ՈԻՎԿ-ի կողմից տրամադրվել է 5 մլն. դրամ:

8. «Արտաշատի պահածոների գործարան» ԲԲԸ. «Պահածոների արտադրության ընդլայնման և զարգացման ծրագիր»

Ընկերությունը կազմավորվել է 1996թ.-ին մինչ այդ գործող «Արտաշատի պահածոների գործարան», որը հիմնվել է 1961թ.-ին, պետական ձեռնարկության մասնավորեցման արդյունքում և հանդիսանում է այդ ձեռնարկության իրավահաջորդը: Տարեց տարի ընկերությունը մեծացրել է իր արտադրական հզորությունները: 2002թ.-ին շահագործման է հանձնվել տոմասի լցման բուլղարական հոսքագիծը, 2005-2006թթ.-ին գործարկվել է կանաչ ոլոռի պահածոդաջման արտադրությունը և ավտոմատ լցման հոսքագիծը, 2006թ.-ին շահագործման է հանձնվել նաև տոմասի մածուկի արտադրության «FBR-Elro» ընկերության արտադրած նոր իտալական հոսքագիծը: 2007թ.-ին ներկրվել է շահագործման է հանձնվել նաև նույն ընկերության մրգային խտանյութերի արտադրության համար նախատեսված հոսքագիծը, որից ստացված արտադրանքը ամբողջության այդ տարվա ընթացքում արտահանվել է: 2007-2008թթ.-երի ընթացքում ձեռք է բերվել եւ գործարկվել է կետչուպի եւ մայոնեզի արտադրության հոսքագծերը, որոնց արտադրանքը ներկայումս տեղական շուկայում առաջատար դիրք է գրավում: Ընկերության արտադրանքի տեսականին ներառում է 50 անուն ապրանքներ: Որպեսզի ընդհանուր արտադրական պոտենցիալը լիովին օգտագործվի, ընկերությունը պլանավորում է ավելացնել տեղական շուկայի վրա հիմնված պատրաստի արտադրանքի՝ մրգային և բանջարեղենային պահածոների արտադրությունը, որի արդյունքում կավելացնի նաև տարվա ընթացքում մթերվող գյուղատնտեսական ապրանքների ծավալը. Արարատյան դաշտի մթերման ենթակա բանջարեղենի շուրջ 65%-ը կմթերվի ընկերության կողմից, նախորդ տարիների՝ 50% ցուցանիշի դիմաց: Ընդլայնման և զարգացման ծրագրի համար ընկերությանը անհրաժեշտ է ներգրավել 1.46 մլրդ ՀՀ դրամ ֆինանսական միջոցներ: Ծրագրի իրականացման արդյունքում աշխատատեղերի թիվը կավելանա 412-ից (2008թ.) մինչև 590 աշխատող: Գյուղմթերքների մթերման ընդլայնման շնորհիվ կմեծանա նաև Արարատյան դաշտի և շրջակա տարածքների գյուղացիական տնտեսություններում զբաղվածների թիվը՝ 20 %-ով՝ համեմատած առկա 4550 գյուղացիական տնտեսություն ցուցանիշի հետ:

2009 թվականի մարտի 13-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում առաջարկվել էր «Արտաշատի պահածոների գործարան» ԲԲԸ-ին ակնկալվող ֆինանսական ռեսուրսների դիմաց ընկերության կանոնադրական կապիտալում 25 տոկոս պետության մասնակցություն:

9. «Լիկվոր ՓԲԸ» «Նոր մասնաշենքի կառուցման, սարքավորումների վերագինման նախագիծ»

Ընկերությունը գտնվում է Երևանում, որի 45% բաժնետերն է հանդիսանում ԶՎԵԲ-ը Ընկերությունում լրիվ դրույքով աշխատում են 83 բարձրակարգ մասնագետներ, որոնցից զգալի մասն ունի գիտական կոչում դեղագործության, քիմիայի, բիոքիմիայի, կառավարման և ճարտարագիտության բնագավառներում: Ընկերությունն արտադրում է ներերակային (կաթիլային), ներարկման և ակնաբուժական ստերիլ դեղամիջոցներ: Ընկերության կողմից առաջարկվող դեղերի անվանացանկը պարունակում է 60 անուն դեղորայք, որոնք ընդգրկում են շուրջ 25 դեղագիտական խմբեր: Ընկերությունն ունի 15 բրենդավորված, 2 օրիգինալ արտադրանք: Հայաստանի արտոնագրային վարչությունում գրանցված են ընկերության 12 ապրանքանիշեր: Ընկերությունը պլանավորում է ընդլայնել իր արտադրանքի տեսականին: 2008 թվականի արդյունքներով Լիկվոր ՓԲԸ-ն Հայաստանում հանդիսանում է դեղարտադրության ոլորտի առաջնորդ՝ վաճառքի ծավալներով և արտահանման աշխարհագրությամբ: Ընկերությունը իր արտադրանքն արտահանում

է ԱՊՀ շուկաներ: Ակնկալվող աջակցության մեծությունը կազմում է 2,400,000 ԱՄՆ դոլար կառուցելու համար նոր գործարան, որը կհամապատասխանի եվրոպական GMP ստանդարտների պահանջներին և թույլ կտա արտահանել արտադրանքը եվրոպական երկրներ: Նոր գործարանի շահագործման արդյունքում սպասվում է աշխատողների թվի աճ մինչև 150 հոգի:

Սույն թվականի մարտի 13-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՓՄՁ ԶԱԿ-ին հնարավորությունների շրջանակում աջակցություն ցուցաբերել «Լիկվոր ՓԲԸ»-ին:

Ընկերության հետ կնքվել է 900 մլն. դրամի ընդհանուր վարկային միջոցների տրամադրման վերաբերյալ համաձայնագիր՝ ըստ որի նշված գումարը կտրամադրվի 4 առանձին վարկերի տեսքով: Առաջին վարկը, որը կազմում է 200 մլն. դրամ արդեն տրամադրվել է:

10. "Իդիլ-Տեքստիլ" ՍՊԸ. "Բամբակյա թելից տրիկոտաժի կտորեղենի արտադրություն"

(ք. Սպիտակ, սեփականատեր Նեջարի Զենիկլի) «Իդիլ-Տեքստիլ» ՍՊԸ-ն, ունենալով ժամանակակից մեքենա-սարքավորումներ, զբաղվելու է բամբակյա թելից տրիկոտաժի կտորեղենի արտադրությամբ: Արտադրությունն անվտանգ է շրջակա միջավայրի համար: Ընկերությունը վարձակալել է 3955.9 քմ արտադրական տարածք, արտերկրից ներկրվել, տեղադրվել և մոնտաժվել են անհրաժեշտ բոլոր մեքենա-սարքավորումները: Գործում են ջրի, գազի, էլեկտրաէներգիայի մատակարարման համակարգերը: Ընկերությունը որպես տրիկոտաժի կտորեղենի արտադրող ոլորտում միակն է իր արտադրական հզորություններով, մեքենա սարքավորումների կազմով, առաջատար տեխնոլոգիաների վրա հիմնված ռեսուրսներ, զարգացման և

ընդլայնման լուրջ հնարավորություններով: Ընկերությունը մտադիր է ավելի մատչելի գներով հուսք ձեռք բերել Թուրքմենիայի Հանրապետությունից: Հումքի համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայության պատճառով հումքի մատակարարների հետ դեռևս համաձայնագրեր չեն կնքվել: Ներկրել է շուրջ 600 միլիոն դրամի արժողությամբ մեքենա-սարքավորումներ, զգալի ծախսեր է կատարել արտերկրից տրանսպորտային փոխադրումների ջրի, գազի, էլեկտրաէներգիայի անցկացման մոնտաժային աշխատանքների, փորձարկումների վրա: Լուծվել են բնապահպանության հետ կապված հարցերը: Արտադրական գործունեությունը սկսելու համար անհրաժեշտ հումքի /բամբակյա թելի, լվացող և ներկող նյութերի/ ձեռք բերման համար անհրաժեշտ են դրամական միջոցներ 60-75 միլիոն դրամի չափով՝ ցածր տոկոսադրույքով վարկի տեսքով, 2 տարի մարման ժամկետով: Ընկերությունը դիմել է «Արդշինինվեստբանկ»-ին վարկի համար, սակայն մերժվել է գրավադրվող գույքի բացակայության պատճառով (արտադրական շենքը ՀԲ-ի վարկի միջոցով է ձեռք բերված): Ընկերությունը նախատեսում է սկսել արտադրությունը 60-70 աշխատողով՝ հետագայում հասցնելով աշխատատեղերի թիվը 150-ի: Ընկերության սեփականատեր Նեջարի Ջենիկյի մինչև ձեռնարկությունը՝ Հայաստանի Հանրապետություն տեղափոխելը արտադրանքը արտահանել է նաև ՌԴ և Ուկրաինայի Հանրապետության շուկաներ: Արտերկրից պահանջարկի առկայությունը պայմաններ է առաջադրում ընդլայնելու արտադրության ծավալները և հանրապետությունում առկա պահանջարկը մավարարելուն զուգընթաց իրականացնել զգալի ծավալների արտահանում: Ընկերությունը ունի մի շարք բանավոր պայմանավորվածություններ տեղական և ռուսական շուկա արտադրանք արտահանելու համար՝ համապատասխանաբար 85 և 150 տոննա: Սույն թվականի մարտի 13-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՀՀ էներգետիկայի նախարարությանն ուսումնասիրել ընկերության գործունեությունը և ներկայացված ծրագիրը ու տալ եզրակացություն: ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությանը հանձնարարվել էր մեկ անգամ ևս բանակցել ընկերության ղեկավարության հետ ծրագրի մանրամասնություններ ճշտելու նպատակով: Սույն թվականի ապրիլի 7-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում ՀՀ էներգետիկայի նախարարությունը ներկայացրեց իր դրական եզրակացությունը ծրագրի վերաբերյալ, որի արդյունքում որոշում կայացվեց հանձնարարել ՓՄՁ ԶԱԿ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել "Բդիլ-Տեքստիլ" ՍՊԸ-ին: Ներկայում ընկերությանը նարգրավել է 200 հազ. ԱՄՆ դոլար վարկային միջոցներ՝ ՓՄՁ ԶԱԿ-ի երաշխավորությամբ:

11. «Մարկետինգ ընդ մենեջմենթ 360» ՄՊԸ. Պոլիմեր-ավազային կոմպոզիտների և երեսպատման սալիկների արտադրություն

Ընկերությունը ստեղծվել է 2003թ.-ին: Գործունեության 5 տարիների ընթացքում կատարվել է շուրջ 40 մլն դրամի ներդրում: Նորագույն տեխնոլոգիաների (recycling) կիրառմամբ արտադրում է կոմպոզիտներ, երեսպատման սալիկներ և այլ շինարարության և կենցաղի մեջ օգտագործվող ապրանքներ: Արտադրությունը կազմակերպվում է պոլիմեր-ավազային տեխնոլոգիայով, որն համարվում է էկոլոգիապես մաքուր, քանի որ օգտագործվում են պլաստմասե իրերն ու շերտեր: Ի տարբերություն մետաղի և այլ նյութերից պատրաստված կոմպոզիտների տվյալ տեսակի արտադրանքը թեթև է, երկարակյաց, արտակարգ դիմակայուն արևի ճառագայթներին և ազդեցիվ միջոցներին, ունի բարձր ջերմադիմացկունություն, ձայնամեկուսիչ է և մոբիլ: Կոմպոզիտները օգտագործվում են, որպես տանիքների ծածկ, իսկ երեսպատման սալիկները, որոնք ունեն աղյուսային տեքստուրա, կարող են օգտագործվել բարձրաճաշակ քոթեջների պատերի վրա, նախապես ամրանալով ֆաներային, իսկ այնուհետև քոթեջի թիթեղյա կմախքին: Մա էլ ապահովում է մոբիլությունը, քանի որ այս դեպքում հնարավորություն է ընձեռվում քոթեջը հեշտությամբ տեղափոխելու: Կազմակերպությունը դիմել է “Enterprise Europe Network”-ին և մասնակցել Նիդեռլանդների կառավարության հովանավորության ծրագրին (գարգացող երկներում բիզնեսի աջակցություն): Ընկերությունը անցել է բոլոր փուլերը և ստացել հավանություն 5000 ԵՎԸ-ին համարժեք վաուչերի տեսքով, ինչը հնարավորություն է տալիս նշված գումարի չափով Հոլանդիայում գտնել գործընկեր և ստանալ խորհրդատվական ծառայություններ: Ընկերության արտադրանքով հետաքրքրվել են նաև Հոլանդիայի կամուրջներ և ամբարտակներ կառուցող ընկերությունները, ինչպես նաև Վրաստանի որոշ շինարարական ընկերություններ: Ընկերությունը ունի գրանցված ապրանքանշաններ «Կոմպոզ360», «Երեսպատման Սալիկ 360», «Կոտեջ360»: Այսօր արտադրվում է միայն կոմպոզիտ: Երեսպատման սալիկները ու պուրակային ծաղկամանները դեռևս գտնվում են մշակման փուլում: Պահանջվում է 29մլն դրամի աջակցություն (12 մլն դրամ դրամաշնորհ և 17մլն դրամ ցածր տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկ) տեխնիկական բազան համալրելու, արտադրողականությունը բարձրացնելու, տեսականին մեծացնելու, մարքեթինգային միջոցառումների անցկացնելու համար: Սույն թվականի հունվարի 9-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՓՄՁ ԶԱԿ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել «Մարկետինգ ընդ մենեջմենթ 360» ՄՊԸ-ին: Ներկայումս ընկերությանը ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից արդեն իսկ տրամադրվել է 49.5 մլն.դրամի աջակցություն կանոնադրական կապիտալում մասնակցության տեսքով:

12. Հերզնյան եղբայրներ» ՄՊԸ. «Տրիկոտաժի արտադրության և իրացման ծավալների ընդլայնում»

(ք. Գավառ, տնօրեն` Միեր Հերզնյան) Ընկերությունը գործում է 2004թ.-ից և ունի 10

աշխատող: Զբաղված են տրիկոտաժի արտադրությամբ՝ տարեկան իրացնելով մոտ 2-4 մլն դրամի: Առևտուրն իրականացվում է առանց միջնորդների շրջիկ առևտրի միջոցով հատուկ կահավորած մեքենաներով շուրջ ՀՀ 20 քաղաքներում:

Գործունեությունը ծավալվում է պետական ստանդարտներին համապատասխան:

Ընկերությունը ակնկալում 15մլն. դրամի ցածր տոկոսադրույքով վարկային միջոցների ներգրավում, որի արդյունքում պարտավորվում է կրկնապատկել իրացման ծավալները, ստեղծել 15 նոր աշխատատեղ և մեծացնել իրացման ցանցը:

Սույն թվականի հունվարի 23-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՓՄՁ ԶԱԿ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել Հերզնյան եղբայրներ» ՍՊԸ-ին:

Ներկայումս ընկերությունը ներգրավել է 12 մլն.դրամ վարկ՝ ՓՄՁ ԶԱԿ-ի երաշխավորությամբ:

13. «Էլեն և Անի» ՍՊԸ

(Սյունիքի մարզ, ք. Միսյան) «Էլեն և Անի» ՍՊԸ -ն իրականացնում է բազալտե շինարարական իրերի՝ երեսպատման սալիկների, ծածկասալիկների, եզրաքարերի, սրբատաշ ու քուրքատաշ քարերի, ձևավոր տարրերի, շիրմաքարերի և շինարարական այլ իրերի արտադրություն: Նշված արտադրատեսակները արտադրվում են Շաքիի անդեզիտա-բազալտային հանքավայրի հումքի բազայի վրա: ՀՀ սահմաններում Ընկերությունը հանդիսանում է բազալտե քարերի խոշոր վերամշակողներից մեկը:

2008թ.-ին Ընկերությունը իրացրել է 146.7 մլն. դրամի արտադրանք, որի 59%-ը ապահովվել է տեղական շուկայի, իսկ մնացած 41%-ը՝ արտասահմանյան շուկաների վաճառքների հաշվին, ընդ որում արտահանման հիմնական ուղղությունը Ռուսաստանի Դաշնությունն է, փոքր մասնաբաժնով /փորձնական/ վաճառք է իրականացվել նաև Կորեայում: 2009թ.-ին Ընկերության արտադրանքը իրացվել է ԼՂՀ-ում և տեղական շուկայում:

Ընկերությունը նպատակ ունի առաջիկայում, ի հաշիվ արտադրողականության բարձրացման, մեծացնել արտադրության ծավալները և շուկայի պահանջներին համապատասխան որակյալ ու բազմազան արտադրատեսակների թողարկել: Այդ նպատակի իրականացման համար Ընկերությունը իր առջև խնդիր է դրել հիմնել արտադրական բոլոր հարմարություններով ապահովված ու նոր, ժամանակակից հաստոցներով ու սարքերով հագեցած արտադրամաս, որը մասնագիտացված կլինի ներմուծող երկրների սպառողների պահանջներին համապատասխան միայն բարձրորակ բազալտե երեսպատման սալիկների արտադրության մեջ: Նոր արտադրամասի հիմնումը հնարավորություն կտա Ընկերությանը.

- վերամշակել տարբեր չափերի ու ծավալների 1-ից մինչև 20 խմ բազալտե մեծաբեկորները •րեթե նույն արտադրողականությամբ (և 1 խմ ծավալով մեծաբեկորը,

և 20 խմ-ը), որի արդյունքում տեղի է ունենում միավոր արտադրանքի արտադրաժամանակի կրճատում 20-25%-ով: Առկա հաստոցները արդյունավետ են միայն խիստ որոշակի չափերի/ծավալների մեծաբեկորներ մշակելու դեպքում /արդյունավետ չափը 2,5-3 խմ/, իսկ մեծաբեկորները արդյունահանվում են տարբեր չափերով /հանքամարմնի բնական ճեղքավորվածության պատճառով/, որոնց չափաբերումը կապված է լրացուցիչ միջոցների ու ժամանակային ծախսերի հետ,

- արտադրել ավելի բարձր ճշտությամբ՝ 0,2մմ, երեսպատման սալիկներ ամբողջ տարին, որոնք վերջնական սպառողին կմատակարարվեն հղկված, մշակված, փաթեթավորված ու տարայավորված՝ գնորդների/սպառողների կողմից սալիկների տեղադրումը ավելի արագ ու քիչ ծախսատար դարձնելու նպատակով:

Ընկերությունը նախատեսում է ներգրավել 167.7 մլն դրամ վարկի տեսքով:

Նոր արտադրամասի գործարկման դեպքում կավելանա հիմնական աշխատողների թիվը՝ հասնելով 65-ի, շինարարական աշխատանքներում կներգրավվեն ևս 20 աշխատակից: Բացի այդ, Ընկերության արտադրության ու իրացման ծավալների ընդլայնմանը զուգընթաց կավելանա նաև Շաքի՝ անդեզիտաբազալտային հանքավայրում զբաղվածների թիվը 15-ով: Գործունեության իրականացման վայրում՝ Միսիան քաղաքում, Էլեն և Անի՝ ընկերությունը լուծում է զբաղվածության խնդիր:

2009թ ապրիլի 22-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՓՄՁ ԶԱԿ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել ընկերությանը

«ՓՄՁ ներդրումներ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից տրամադրավել է 167.7 մլն. դրամ վարկ:

14. «Գոլդեն Գոուլթ» ՄՊԸ

«Գոլդեն Գոուլթ» ՄՊԸ-ն ստեղծվել է 2000 թ.-ին Վայոց Ձորի մարզի Գողթանիկ գյուղում: Ընկերությունը ներկայումս արտադրում է 7 տեսակի այծի պանիր և 1 տեսակի կովի պանիր: «Գոլդեն Գոուլթ» ՄՊԸ-ն առաջին կազմակերպությունն է, որը 2000 թվականից հիմնեց այծի կաթից պատրաստվող պանիրների արտադրությունը և մինչ այժմ միակն է Հայաստանյան շուկայում, որ զբաղվում է այծի անարատ կաթից պատրաստվող պանիրների արտադրությամբ:

Մինչ այժմ ընկերությունն արտադրությունն իրականացրել է Վայոց Ձորի Գողթանիկ գյուղում՝ օգտագործելով միայն Եղեգնաձորի տարածաշրջանի 5 համայնքների ընդունման կետերի արտադրանքը, սակայն արտադրանքի հանդեպ աճող պահանջարկը հնարավոր չէ բավարարել ներկա արտադրական հզորությամբ:

Հայաստանում «Գոլդեն Գոուլթ» ՄՊԸ-ի սպառողներն են մեծածախ ու մանրածախ վաճառքի և սննդի սպասարկման կետերը: Ընկերությունն արտահանում է իր արտադրանքի մոտ 70 %-ը, որը արտադրության հզորացման դեպքում կավելանա:

Ընկերության նպատակն է ընդլայնել արտադրական հզորությունները՝ ավելի մեծ քանակությամբ արտադրանք թողարկելու նպատակով, ավարտին հասցնել արդեն իսկ սեփական միջոցներով Եղեգնաձոր քաղաքում 4 հա տարածության վրա սկսված

նոր արտադրական տարածքի շինարարական աշխատանքները: Նոր արտադրական համալիրը արդյունավետ է նախ և առաջ իր գտնվելու վայրի առումով, քանի որ այդ դեպքում հնարավոր կլինի ներգրավել նաև Վայքի համայնքները հումքի մատակարարման առումով: Ծրագրի իրականացումը թույլ կտա ներկայումս արտադրվող 20-25 տոննայի փոխարեն արտադրել 60 և ավելի տոննա արտադրանք: 94.5 մլն ՀՀ դրամ Ընկերությունը նախատեսում է ներգրավել սեփական կապիտալում ներդրման միջոցով: Մինչև 2013 թվականը աշխատողների թվաքանակը կավելանա 22-ով:

2009թ ապրիլի 22-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել էր ՓՄՁ ԶԱԿ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել ընկերությանը:

Կատարվել է 69 մլն. դրամ ներդրում ընկերության կապիտալում:

15. «Ագրար Արմավիր» ՍՊԸ

Ընկերությանն անհրաժեշտ է 53 մլն դրամ:

2009թ օգոստոսի 4-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում առաջարկվել է դիմել վենչուրային ֆոնդերին, ինչպես նաև հանձնարարվել է «ՓՄՁ Ներդրումներ» ՈԻՎԿ ՓԲԸ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել:

Ընկերությունը հրաժարվել է կապիտալի մասնակցության տարբերակից:

16. «Բիոկաթ» ՍՊԸ

Ընկերությանն անհրաժեշտ է 120 մլն դրամ:

2009թ հունիսի 1-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել է «ՓՄՁ Ներդրումներ» ՈԻՎԿ ՓԲԸ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել:

«Բիոկաթ» ՍՊԸ-ին «ՓՄՁ Ներդրումներ» ՈԻՎԿ ՓԲԸ կողմից տրամադրվել է վարկ 120 մլն ՀՀ դրամի չափով:

17. «Էլեկտրասարք» ԲԲԸ

Ընկերությանն անհրաժեշտ է 270 մլն դրամ:

2009թ մայիսի 27-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել է «ՓՄՁ Ներդրումներ» ՈԻՎԿ ՓԲԸ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել:

«ՓՄՁ Ներդրումներ» ՈԻՎԿ ՓԲԸ կողմից հաստատվել է վարկը 270 մլն ՀՀ դրամի չափով:

18. «Ամուրկավ» ՍՊԸ

Ընկերությանն անհրաժեշտ է 50 հազ. ԱՄՆ դոլար:

2009թ մարտի 25-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել է ՓՄՁ ԶԱԿ-ին հնարավորության շրջանակներում աջակցել:

Առևտրային բանկից ներգրավվել է 50 000 ԱՄՆ դոլար վարկային միջոց՝ ՓՄՁ ԶԱԿ-ի խորհրդատվությամբ:

19. «Ակվատեխավտոմատիկա» ՓԲԸ

2009թ օգոստոսի 4-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել է քննարկել FREDА-ի ֆինանսավորմամբ կանոնադրական կապիտալում մասնակցության հարցը: «FREDА» հիմնադրամի կողմից 200 մլն դրամով կապիտալում մասնակցության պայմանագիրը կնքված է:

20. «Կալինինոյի Գրաֆ Գոտլիբ պանրագործարան» ՍՊԸ

Ընկերությանն անհրաժեշտ է 185 մլն. դրամ:

2009թ սեպտեմբերի 8-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում առաջարկվել է քննարկել վենչուրային հիմնադրամների կեղմից կանոնադրական կապիտալում պետության մասնակցության հարցը կամ համապատասխան վարկային ռեսուրսների ներգրավման հնարավոր տարբերակը:

Ընկերությունը կապիտալի մասնակցության տարբերակից հրաժարվել է:

21. «Ռումեա» գայթակղիչ ճամփորդությունների ակումբ

Ընկերությանն անհրաժեշտ է 25 մլն. դրամ:

2009թ սեպտեմբերի 8-ին կայացած Օպերատիվ շտաբի նիստում հանձնարարվել է ՓՄՁ ԶԱԿ-ին և «ՓՄՁ ներդրումներ» ՈԻՎԿ ՓԲԸ-ին առևտրային բանկերի հետ համատեղ քննարկել վարկային ռեսուրսների տրամադրման հնարավոր տարբերակը: Արևտրային բանկի կողմից վարկավորվել է 25 մլն ՀՀ դրամ՝ 15 մլն դրամ ՓՄՁ ԶԱԿ-ի երաշխավորությամբ: